

## Op reis zonder rugzak

Het zal je maar gebeuren, dat je, net als de 72 leerlingen, wordt uitgezonden om het evangelie te verkondigen. Hoe zou dat dan gaan, denkt U? Zouden wij hier dan groepjes maken na de dienst en dan langs huizen en aanbellen, twee aan twee? En mensen onder de banken zien wegduiken? Confronterend. Mensen die zich, net als ik, christen noemen. Omdat ik mij zo verwijderd voel van die manier van geloven en het mij tegelijk dwingt tot plaatsbepaling. Want, hoe, waar en wat dan wel? En hoe lezen we deze 'oproep', zoals we hier verzameld zijn vandaag, allemaal met eigen wegen, verlangens, beelden, en inspiratiebronnen? Waartoe worden we uitgenodigd?

Ze gingen op weg en kregen de opdracht niets mee te nemen, geen geldbuidel, geen reistas, geen sandalen. En zo zijn wij, een ieder van ons, in ons leven op weg en wil ik graag met U een recente ervaring delen.

Ik word weleens- buiten de Dominicus om – gebeld om een huwelijksdienst of een begrafenis te leiden. En zo werd ik vorig jaar gebeld door een jong stel met trouwplannen. Met het christendom hadden ze niet veel, ze waren meer gecharmeerd van het Zenboeddhisme. Tijdens onze eerste twee ontmoetingen moesten we alle drie wat aftasten en voelde ik nog niet meteen, zoals in andere gevallen soms wel, de contouren van een dienst zich aftekenen. Zij vertelden mij over de boeken die zij graag lazten van Zenmeesters en ik vertelde over Bijbelverhalen waarvan ik dacht dat ze mooi zouden aansluiten op hun ervaringen.

Maar ik liep op een gegeven moment een beetje vast. Iets in mij wilde hen overtuigen van de meerwaarde van teksten die ik graag zou doorgeven. Het kwam op hen niet helemaal over en ik vroeg mij hardop af, of ik met mijn hart hier in de Dominicus en in de christelijke traditie, wel geschikt was om deze viering te leiden. Ik stelde hen voor iemand te zoeken die meer aansluiting had met het Boeddhisme maar zij lieten weten toch echt met mij verder te willen. Ik was dus zeer welkom en langzaam ging er iets bij mij dagen. Had ik voldoende eerbied voor hun 'welkom'? Had ik mij - gewapend met en verscholen achter mijn teksten- voldoende opengesteld en had ik wel goed geluisterd naar hun uitnodiging? Of was ik te zeer bezig met mijn eigen verhaal, mijn eigen gelijk, mijn ego?

De 72 kregen als richtlijn mee: Als je welkom bent, wees dan welkom, gedraag je dan als een welkom mens, die eet wat zij eten en drinkt wat zij drinken. Ga niet verder naar een ander huis maar blijf daar!

We moesten misschien samen wat langer zoeken maar kwamen uiteindelijk tot een gezamenlijke viering, met een tekst die voor ons alle drie nieuw was maar waar we achter stonden. Aan het einde van hun huwelijksviering vroeg de ambtenaar van de burgerlijke stand onverwacht nog het woord. Hij was hindu, en gekleed in een prachtig paars feestgewaad. Hij vertelde dat hij die ochtend voor het bruidspaar had gebeden en een offer voor hun voorspoed aan zijn goden had gebracht. En hij voegde eraan toe dat de beste dingen in het leven gewoon gebeuren, maar wel, volgens hem, aan de mensen die het verdienen.

Ik had die dag niet uit de bijbel gelezen, sterker nog, mijn zogenaamde boodschap was niet aangekomen en pas door een werkelijke ontmoeting en verbinding met deze mensen was er iets nieuws tussen ons geboren en kwamen uiteindelijk drie wereldreligies samen. Vol van geest en geluk ging ik na het huwelijk naar huis. Ik voelde me zoals de 72 in het verhaal die hun reis als een wonder hadden ervaren, die onderweg een glimp van het koninkrijk hadden gezien. Vanuit het verhaal van een ander was mijn verhaal verruimd en verrijkt; en zo ging de bijbel voor mij weer een stukje verder open.

En als ik dan denk aan het beeld van de arbeider die de oogst kan binnenhalen en de opmerking van de hindu ambtenaar; ik werd pas arbeider toen ik mij open had gesteld—het gebeurde in mij toen ik de ontmoeting letterlijk had ontdaan van mijn moeten en mij vrij had gemaakt, mijn bagage had thuisgelaten, en zodoende een ander tegemoet kon treden. Nu blijft iedere ontmoeting op de grens van de eigen traditie natuurlijk wel spannend en vraagt iedere situatie om eigen afwegingen. Maar hoewel ik allerhande bagage thuis kan laten neem ik mijzelf altijd mee en zo hoort mijn diepste overtuiging bij mijn weg. Waar ik ook ga, waar ik ook ben.

Naast mooie verhalen van ontmoetingen kent U vast, net als ik, ook situaties waarin je je niet welkom weet. Waarin je niet gastvrij ontvangen wordt zoals je bent, waarin je je onbegrepen voelt in je levenshouding of waarin je ronduit onterecht bejegend wordt. Wanneer ze niet welkom zijn, horen de 72 volgelingen, moeten ze zeggen: “Zelfs het stof van uw stad dat aan onze voeten kleeft, vegen we van ons af als aanklacht tegen u”. Voor mij betekent dat een oproep om niet als reactie op ongastvrijheid of onbegrip boos, teleurgesteld of cynisch te worden. Om niet naar binnen te keren en te verharden in een eigen waarheid. Maar om moed te vatten om je in dergelijke situaties niet af te laten leiden, om te zien wat is en wat wel of niet van je gevraagd wordt- soms een rechte rug, of juist de andere wang of misschien gewoon verder durven gaan.

De uitnodiging in het verhaal is denk ik dat je goed nieuws kan brengen als je zelf het goede nieuws bent, dat je het als het ware belichaamt. En dat je op pad kan gaan zonder rugzak betekent dat je zodanig openstelt dat je een ander kan ontmoeten, zonder bijbedoelingen, zonder dat er iets te halen of te bewijzen valt, en dus dat je ook niets te verliezen hebt. Wat je wel kunt verliezen, wat je kunt laten uitsterven, doodbloeden of verstenen is de boodschap van vrede en gerechtigheid; de geest van de Levende, de geest van liefde maar ook de kritische en scherpe geest die staat voor visioenen van een menselijker wereld. Het stof dat aan je voeten kleeft af te vegen door hardheid, onbegrip of onverschilligheid waar je mee te maken krijgt onschadelijk te maken, lam te leggen, en dan niet alleen als gebaar maar dat ook echt geestelijk zo te kunnen ervaren. Misschien is dat wel navolging. Om vrede te zijn en gerechtigheid te bewaren. Om samen te vallen met wat je te brengen hebt.

De 72 moeten in het verhaal zelf de geest van de Levende hoog houden en weer mee op weg nemen maar ook krijgen zij opdracht om de ongastvrije mensen voor een radicale keuze te stellen: wel of geen nabij koninkrijk. Door dit verhaal heen voel ik mij bijna letterlijk voor het blok gezet. In allerlei dagelijkse situaties is het iedere keer opnieuw aan mij, aan ons allemaal. En onverschillig reageren of wegduiken lukt niet, het wordt duidelijk genoeg gesteld: Kies je voor licht of donker, voor het leven of voor doodse sferen, voor de minste mens of het recht van de sterkste, voor kwetsbaarheid of

hardheid, voor het grotere geheel of voor jezelf. 'Het koninkrijk is nabij' – maar alleen als wij er zelf ruimte voor maken en de luiken openzetten.

Zonder een algehele reisuitrusting op weg gaan en het goede nieuws onderweg bewaren kan weliswaar veel brengen maar het kan ook kwetsbaar maken; vaker dan je lief is word je geconfronteerd met je eigen onvermogen en ook kun je je eenzaam voelen of verloren. In ieder geval heb je er een dosis moed, vertrouwen en een grote spiegel voor nodig. Maar we lezen in de vertellingen van Lucas ook niet dat het de makkelijkste weg zal zijn maar wel dat het loont en dat het gelukkig kan maken. En dan denk ik aan het kinderspelletje 'Ik ga op reis en neem mee': ik ga op reis en neem mee een naaste, want ik ga niet alleen, maar twee aan twee. Ik ga op reis en neem mee een naaste en ook mag ik meenemen de geest van liefde, licht, recht en vrede; geest van God. En ik zal het steeds proberen recht te doen.

Gelezen: Lucas 10, 1-17

Claartje Kruijff